

## ELŐFIZETÉS:

Egész évre 6 ft.  
Fél évre 3 ft.  
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét  
illető küldemények a  
szerkesztőnek, anyagiak  
a laptulajdonosnak kül-  
dendők.

## BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

## HIRDETESI DIJ:

egy 1 hasábos petit sor  
10 kr., többesbörzi hirtetésnél olcsóbb. Nyitlét  
sora 25 kr. Bélyegdíj minden  
hirdetésnél 30 kr.  
A hirdetések Bittermann  
Nándor nyomdájában és  
a szerkesztőnél fogad-  
tatnak el.  
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelenik minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

## Allamunk pénzügyei.



olitika és kormányválság  
rögtön üres és senkit meg  
nem zavaró elméleti fogal-  
makká lapulnának, ha össze  
nem volna velük forrva a  
közös teherviselés, az adó-  
fizetés kötelezettsége. Éppen  
azért, ha eltekintünk azok-  
tól az elemektől, amelyek  
ilyenkor, mint a műborból  
a vízahólyag, időközönként  
fölszínre verődnek: határo-

zotlan konstatálhatjuk, hogy a nagyrészt föld-  
művelő magyar választó polgárság csak annyiban  
érdeklődik a pártok iránt, amennyiben azok-  
nak programjában mindenkire kiterjedő anyagi  
terhek rávása, vagy megkönnyítése szerepel.  
Éppen azért minden választónak kötelessége  
adatokat szerezni a kormány eddigi pénzügyi  
sáfarkodásáról, hogy majdha szavazatával előáll,  
ne a fejkábitó bornak gőze, sem a fogadott  
körtések bérenc lármája, hanem az egyéni fel-  
fogást korlátozó számok, a tények higgadt bi-  
rálata irányítsa meggyőződésüket

Nézzük meg tehát előítélet nélkül, meny-  
nyit lehet adni az ellenzéknek azon fővadjára,  
hogy Magyarország ma rosszabbul áll, mint  
állott tíz évvel ezelőtt, mikor a Tisza kormány  
átvette? E kérdés eldöntésénél nem szabad önző  
álláspontot foglalnunk az egyes emberek ne-  
táni hanyatlásából az egész államtestre követ-  
keztetnünk. Hiszen ha így okoskodnánk, akkor  
virágzó község sincs a világon; mert szegény  
és szerencsétlen ember mindenütt van, s mert  
a világ rendje volt és marad örökké, hogy  
egyik bukik, a másik emelkedik. Tehát igaz  
hazafinak csak azt szabad nézni és kérdezni,  
vajjon az egész nemzettest, mint nagy erköl-  
csi család, valóban rosszabbul áll-e anyagilag  
ma, mint állott egy évtized előtt?

Tegyük fel tehát egyenesen a kérdést:  
**mily adatok bizonyítják a nemzetnek anyagi  
gyarapodását?**

Először annak megtakarított, vagyis ka-  
matra adott tőkéje. Már pedig 1875-ben, mikor  
a mostani kormányelnök az ország élére állott,  
a pénzügyekben kamatra elhelyezve volt  
összesen 197 millió. Ezzel szemben 1881-ben már  
329 millió, tehát 132 millióval több volt a ka-  
matra adott és így megtakarított pénz az or-  
szágban. Az eddigi, de még nem teljes adatok  
szerint, a folyó év végeig, bizonyára lesz az  
összes betétek összege 400 millió körül, vagyis  
kétszer annyi, mint volt egy évtized előtt.

Vajjon, ki hiszi el az ellenzéknek, hogy  
egy ország, amelynek minden polgárára egy-  
formán nehezdednek az adók, tíz év alatt hát-  
rafel ment, mikor számokkal, sőt valóságos  
kézpénzzel van kitüntetve, hogy ez idő alatt  
a tőkéjét megduplázta.

Erre tessék az ellenzéknek kádenciát mon-  
dani; mert gúnyolódni, piszkolódni, az éretle-  
neket agyonbeszéléssel félrevezetni, igérni, mint  
cigány szokott a lovának — nem nagy mes-  
terség és nem tisztességes győzelmi cselofogás.

Azonkívül, hogy a tőkegyűjtés tíz év alatt  
dupla sikert mutat, hasonló fontos bizonyosága  
az ellenzéki állítás hazugvoltának az, **hogy or-  
szágunk hitele ezen tíz évnek elsejtelől az utol-  
sóig, fokozatosan és állandóan növekedett.** Ezt  
is számokkal fogjuk bebizonyítani.

A 120 frtos magyar vasúti kölcsön-papírok  
1875-ben kishíján 100 frton állottak, tehát 20  
frttal a névértéken alul, ma állanak 142 frton,  
vagyis 22 frttal a névértéken felül. A földte-  
hermentesítési kötvények 81 frton állottak 100  
frt helyett; ma 101 frton állanak, tehát tíz év  
alatt 20 frttal emelkedtek. Tíz év előtt a 153  
millió kölcsönt csak nagy utánjárással, mond-  
hatni uszora kamatra (8%), és az összes állam-  
javak lekötése mellett, alig tudtuk felhajtani;  
ma egyszerű állami papírjainkra, melyek hitel  
nélkül csak úgy nem érnek semmit, mint egy

rossz váltócédula, hat százaléknál olcsóbban  
kapjuk a pénzt minden lekötés vagy betáblá-  
zás nélkül, becsületre. De álljon itt a legvilá-  
gosabb példa, a magyar papírradéknak 1881-  
ben eszközölt kibocsátása. Először kibocsátá-  
tott 14 millió forintnyi kötvény, s kaptunk 100  
frt áru kötvényért 75 frt 75 krt; másodsor 13  
millió, s kaptunk százéért 79 frt 80 krt; har-  
madsor megint 13 millió, s kaptunk százéért  
80 frtot; negyedízben 12 millió elkelt 84 frtjával;  
1882-ben 51 millió adatott el 85 frtjával;  
1883-ban kibocsátott 30 millió, átlag 86 frt-  
jával; végül ezidén elkelt majd 20 millió, 87  
frt 75 krjával; és ma, a budapesti börze má-  
jus 25-iki forgalma szerint, ugyanezen papírrá-  
radék 88 frt 40 kron áll. Tehát ugyanazon  
magyar állampapír, mely három év előtt, vagyis  
1881-ben 75 frt 75 krért vétetett, ma 88 frt 40  
krért kerestetik, vagyis ma 12 frt 65 krral ad-  
nak többet érte, mint három évvel ezelőtt. Pe-  
dig hát ez a papírradék olyan váltóív me-  
lyeknek tőkéje soha se lesz kifizetve, hanem  
csak annak évi 6%-áért áll jót a magyar állam.

Józanészű választó polgártárs! láttad-e már,  
hogy valakinek a kreditje emelkedik, ha va-  
gyona nem szaporodik? Elhiszed-e, hogy a ránk  
magyarokra mindig irigy külföld éppen a mi  
papirosunkba fektetné a pénzét, ha biztosan  
nem tudná, hogy azt meg is éri? Miután ez a  
föltéves lehetetlen, nincs más hátra, mint egye-  
nesen szemébe mondani az ellenzéknek, midőn  
azt állítja, hogy ma hátrább állunk, mint tíz év  
előtt, szemébe mondani azt, hogy hazudik.

A napokban egyik utolsó ülésében tárgyalta  
a képviselőház az 1882-iki zárszámadást; eszerint  
a rendes állami mérlegben volt deficit 1880-ban  
28 millió, 1881-ben nem egész 25 millió, 1882-ben  
már csak kevesebb mint 6 millió; a múlt évben  
pedig teljesen helyreállt az egyensúly

A ki mindezt nem hiszi, az nézze meg az  
ország egyik első kapacitásának, Falk Miksának  
aradi programbeszédét. nézze meg a lapokban  
naponként megjelenő börzei árfolyamokat, nézze  
meg a képviselőháznak az ellenzék vezérferfiái  
által is aláírt zárszámadását; végül nézze meg  
a »mérsekelt« cím alatt, a kormányra kigyót-  
békát rákiáltó, mérges »Pesti Napló« május  
6-iki esti lapját, mely a fenti adatokat kénytel-  
enségből beismerően végül így tesz őszinte  
vallomást:

»Látható ebből, hogy a rendes kezelésben  
nagy lépésekkel közeledünk az egyensúly hely-  
reállítása felé, pedig megjegyzendő, hogy a ma-  
gyar költségvetésben, úgy az adósság törlesz-  
tés, mint a vasúti kamatbiztosítási összegek is, a  
rendes kiadások között szerepelnek és 1882-ben  
23.300.000 frtot vettek igénybe.

Láthatja mindezekből minden értelmes em-  
ber, hogy a lefolyt tíz év alatt nemzeti tőkén-  
ket megdupláztuk, s országunk jólétéért többet  
tettünk, mint elődeink száz év alatt; valamint  
azt is láthatni, hogy a sikert higgadt óráiban  
az ellenzék is elismeri, de bevallani nem meri;  
mert akkor elpárolognak önző ábrándjai és me-  
rész reményei.

## A választások előtt.

A pártszenvédeley az, melyen az ellenzék  
egész actiója alapszik, a felcsigázott pártszenvé-  
deley azon tényező, mellyel a választásoknál  
győzelmet aratni óhajt. Hogy milyen veszélyes  
szövetséges az, mutatta a multban számtalan  
szomorú esemény és tanúsítja legújabbban a nem  
elegg kárhoztatható jászberényi eset. Megbo-  
szulja magát saját intézőin; nem ismer magasz-  
tost, fenségést; lábbal tiporja a tekintélyt, tör-  
vényt és jogot; vadállatként ront, rombol és  
csak ott állapodik meg, hol emberi élet és vér  
attributumai.

»Wehe, wenn die Furie losgelassen.«  
(»Jaj, ha fékvesztve neki bősziul a szörnnyeteg.«)  
Óvakodjanak tehát a pártok és különösen  
azok vezérei olyan fegyverekhez nyúlni, melyek  
kétfélűek és melyek aztán akaratuk ellenére  
önmaguk ellen fordulhatnak. A harc becsületes

legyen; mert csak az esetben számíthatni be-  
csületes győzelemre. A független meggyőződés,  
az argumentum és az igazi hazaszeretet legye-  
nek azon eszközök, melyekkel párt párt ellené-  
ben küzd, nem pedig a szenvedély, a gyanusi-  
tás, a rágalom és a raffineriával számító fur-  
fang; mert ezek ugyan alkalmasak a nagy tö-  
meget fanatizálni; de megsemmisítik a valódi  
alkotmányosság életterejét, a választási szabad-  
ságot. Az ily módon nyert győzelem, pyrhusi  
győzelem.

Azért bármily politikai irányú legyen is a  
párt, ne reflektáljon a nép szenvedélyére, mely  
ultima ratioként erőszakos átalakulásoknál, pol-  
gárháborúk és forradalmok előestéjén alkalmaz-  
tatik ugyan; de béke idején szélsztyeztetni a tör-  
vényes rendet, kockáztatja politikai életünk  
létalapját, magát az alkotmányosságot és ennek  
legszentebb alapfeltételét, az egyéni szabadságot.  
Bárminő legyen a választás eredménye és bár-  
mely párt győzzön is, az ezen úton és annak  
árán nyert eredmény nem lesz a nemzet akara-  
tának nyilvánulása, hanem a nemzet akaratának  
meghamisítása. Ez nem lesz az ellenzék termi-  
nológiája szerint a nemzet ítélete Tisza kilenc  
évi uralma felett, hanem egyes, nem éppen lel-  
kiismertes demagógok agyafűrt rögeszméinek  
vagy szélhámoságának erőszakos úton, a nép  
félrevezetésével kierőszakolt kifejezése. A ko-  
moly, higgadt hang, a meggyőződés hangja, hal-  
latszék a sajtóban, mely hivatva van okadatol-  
tan a zászlajára irt eszmékért síkra szállani; a komoly  
higgadt igazi hazaszeretet sugallta hang szóljon  
a néphez, mely minden körülmény és bárminő  
viszonyok közt felismeri jólteveit. A politika is  
ismer lovagiasságot, azon lovagiasságot, mely a  
politikai erkölcsön alapszik. Legyünk tehát lo-  
vagiások egymás iránt és ne bánjunk a néppel  
úgy, mint a ravasz udvarló imárottjával, ki csu-  
pán gyengéinek hízeleg, hogy annál könyebben  
essék neki áldozatul; ki aztán bájjain kejelegve  
ismét eltaszítja magától. Ne vezéreljen úgy mint  
a ravasz udvarlót egyedül a kéjvágy, bennünket  
is csupán az önző érdek, hanem a közös cél, a  
magyar államiság eszméje, mindnyájunk által  
szeretett hazánk a culturállamok sorába való  
emelése, Magyarország gazdasági ereje és nagy-  
sága, nemzetünk jóléte!

Az ellenzék tehát, ha náluk a fenhargon  
hirdetett politikai erkölcs nem üres frázis, nem  
fog olyan eszközökhöz nyúlni, melyek élő ironiája  
a politikai erkölcsnek; nem fog az ember ál-  
latias ösztönével szövetségre lépni, hogy tör-  
vényteleneségek árán problematikus győzelmet  
arasson. Ha a közös cél lebeg szeme előtt, ak-  
kor lovagiásan, becsületes fegyverrel fog meg-  
küzdeni ellenfelével. Nem fog, amint ujabban a  
megyében is megkíséreltetett, még az antisemi-  
tizmussal is kezét fogni, azon áramlattal, mely  
hazánk belbékéjét másfél éven feldulta, és hitelét  
a művelt külföld előtt egy évtizedre megingatta.  
Ha tehát igaz, hogy egyedül hazánk viszonyai-  
nak javulását óhajtják, mit keresne ilyen szö-  
vetséggel? A coquettirozás az ilyen elemmel  
elitéli megyénkben az ellenzék egész politikai  
irányát; zászlójuk ilyen körülmények  
közt nem a szabadelvű actióé, hanem  
a sötét reactióé.

A választás legyen az elvek, nem pedig a  
boszú és önzés harca, hol a cél szentesíti az  
eszközt bármily erkölcstelen is legyen ez. Nem  
a taktika fogásai és a stratégia fondorlataival,  
hanem elveink igazságának erejével küzdjünk  
egymással. Bárki legyen aztán a győztes, az  
ilyen győzelem fényes és dicső. Gyanusítás, rá-  
galom és intoleranciával csak pártoskodó nemzet  
maradunk, melyet nem hazánk boldogítása, nagy-  
sága és anyagi gyarapítása iránti politikai ér-  
zék, hanem a vak düh, türelmetlenség és önzés  
vezérli, s melyre mint pártoskodó nemzetekre  
átalában a tönk vár. A választás legyen egyut-  
tal próbaköve a nemzet politikai érettségének.  
A választások küszöbén fontolja meg tehát az  
ellenzék, a francia forradalom korszakában a tör-  
téneti politika egyik hírneves képviselőjének

szavait: »Hol voltunk, azt megmutatja nekünk a történet; a statisztika azt, hol vagyunk; az eszményi bölcsélet azt, hol kellene lennünk; az igazi politika pedig azt, milyen messzire mehettünk.«

Dr. Schuller Simon.

## Válasz a „Pesti Napló“-nak.

(A megyei közönség figyelmébe ajánlva.)

A »Pesti Napló« 145-ik számában ismét Bácsmezeiével foglalkozik. A névtelen levelező újból a hazai közvélemény félrevezetésére vállalkozik, ez uttal azonban változott taktikával, a mennyiben már nem igyekszik kizárólag arra, hogy az ellenzéki mozgalmakat, hívei felbátorítására, rózsás színben feltüntesse, hanem kvalifikálhatlan személyeskedő módon megtámadja a megye főispánját, alispánját, a zombori törvényszéki elnököt és egypár helyi nagy embernek és főispáni mameluknak elnevezett egyéniséget: személyeskedéseiben vagy eltorzított tények vagy teljesen igaztalan feltevések segítségével minden irányban discreditirozni iparkodik a kormányt minden, az ellenzékre nézve féltelmes, hivat. Ügyeik állására nézve nem a legjobb előjel, hogy már a személyeskedés, a gyanúsítás, a rágalom fegyveréhez nyúlnak, hogy szükségét érzik az adók, törvények és hivatalos tekintélyek elleni izgatásnak, hogy mindenkivel még az antiszemítákkal is barátságos kezet fognak: a szabadelvű kormányt e térre nem követi őket, semmi nemtelen eszközöz nem nyúl, hanem erejének és tiszta szándékainak nyugodt tudatában férfias önértéssel komolyan harcol elveiért és mindenek felett undorral fordul el a tisztességes ember előtt soha sehoh és semmi körülmények között megengedhetőnek nem tartott aljas személyi meghurcoltatásoktól. Ha a mérsékelt ellenzéknek a kölcsönt visszadni akarnók s hasonlót hasonlóval fizetni, a megyei chronique scandaleuset nem egy pikáns epizóddal gyarapíthatnók, ha a megyei ellenzék matadorjainak a közelmúltban, midőn övék volt e megyében a hatalom és dicsőség, viselt köz- és magán dolgairól a hazai és megyei közönség mulattatására a leplet lerántanók — de nem követjük e térre, mert ha ők nem restelkednek gladiator szerepben a közönség előtt fellépni, ez az ő dolguk, mi azt a magunk részéről csak sajnálattal és szegyenkezve nézhetjük, hogy vannak magukat komoly és tekintélyes embereknek tartó egyének, kik annyira tudnak magukról megfélemleni, hogy ily nemtelen eszközöket is megengedhetőnek tartanak, ha azt vélik, hogy céljukhoz vezérel.

Semmi súlyt sem fektetnek e nemtelen eljárásra, ha szenvedélyes elvakulásukban nem átalították volna megyei reputációnkat is a nagy közönség előtt, a félszót nem tisztelő madár módjára, besározni, meghurcolni. Ily eljárást soha sem hagytam szó nélkül és nem is fogok hagyni: erre kötelez az igazság, erre jogosít tényleges állapotaink ismerete.

A névtelen író a nagy közönség előtt becsmerli Bácsmezei közgazgatási, törvénykezési, árvaügyi állapotait, tagadja haladásunkat az útépités, vízművek létesítése terén, nem tudja, hova lesz közmunka válságunk: szóval úgy beszél, mintha itt valóságos ázsiai állapotok uralkodnának — s mindezekért okozza köztiszteltetben álló érdemes főispánunkat és alispánunkat.

A valódi tényálladék, a melynek minden szaváért helyt állók, a következő:

Az igaz, hogy a múltban voltak hátralekban községek több évi számadásokkal, leginkább abból az időből, midőn a »mérsékelt ellenzék« mostani matadorjaié volt a hatalom és dicsőség e megyében, de hogy e visszás állapot megszünt, azt éppen a jelenlegi főispánunk lehet köszönni, ki midőn alispánná megválasztott, első dolgának tartotta, a legnagyobb erélyvel és szigorral a háromszázon felül levő községi és árvatári számadásokat bekövetelni, minek az volt az eredménye, hogy a számadások egy fél év alatt mind beérkeztek. Hogy a községi jegyzőket nem kímélte sem akkor, sem később, erről mindenki, a ki atörténetekre visszaemlékezni akar, tanuságot tehet; igaz, hogy soha senkit sem nem zaklatott, sem üldözött, sem nem protegált, hanem mindenkitől személyválogatás nélkül a kötelesség lelkiismeretes teljesítését megkövetelte.

Ami a közmunka válsági díjakat és útépitést illeti, itt minden szónál ékezebb cáfolat maga a tényeknek és a közelmúltban történeteknek elősorolása.

Midőn a jelenlegi főispán alispánná megválasztott, a több évről hátralekban levő közmunka válsági díjakat, melyek akkor 150,000 forintra rúgtak, három hó alatt behajtotta, és mire fordította ezeket? Kezdette építtetni a

cservenka-kúli utat, mely azután a jelenlegi alispán kormányzata alatt következetesen kiépítették, ha a megye közönsége a támogatást a megyét jelenleg vezető két férfitól meg nem vonja, három év alatt a megye két szélső pontja, Bezdán és Ó-Becse, a Duna és Tisza, műút által lesz összekötve.

A jelenlegi főispán alispánkodása alatt kezdett épülni a zombor-apatini, több mint tizenkét kilométer hosszú műút és két év alatt ki is épült. Szintén akkor épült a gombos-bogoevai, mintegy 4000 méter hosszú műút, mely aztán a jelenlegi alispán kormányzata alatt a Dunáig kiterjesztették.

A jelenlegi alispán kormányzatának ideje alatt épültek a bajmoki, nemes-militicsi, topolyai vasúti, és az Ó-Becsei hajóállomásoktól a községekig terjedő műutak. A jelenlegi főispán alispánkodása és folytatólagosan a jelenlegi alispán kormányzata alatt következtek és következnek Ó-Kanizsa, Zenta, Ada, Ó-Becse, Szent-Tamás és Apatin községek utcái, melyekhez a megye tekintélyes, némely helyen 50—60 ezer forintig terjedő segélyvel járult. Ez évben vezetnek be a nyolc kilométernyi kernya-szivaci és a hét kilométernyi verbász-szenttamási műutak. A jelenlegi főispán alispánkodása és a mostani alispán kormányzata alatt az az 1878—1882 ig 66,5 kilométernyi műút épült, 1883-ban és az ez évben befejezendőkkel együtt 1878-tól 1884 végéig 98,7 kilométernyi műút épült Bácsmezeiben, hol a terméskő, kavics és homok beszerzése oly drága, hogy útjainkat úgyszólván bankókkal kell betakarni! Mutassanak fel az ellenzéki matadorok az ő megyei hatalmuk és dicsőségök korából ilyen eredményeket! 1878. előtt mindössze 5 és fél kilométer műút épült a megyében!

Továbbá az alispán foganatba vette a palánka-ujvidéki 38 kilométer kiterjedésű műutat, melynek számára az összes kavicslétszet már a Dunából kiemeltetett és kellő helyeken elraktározott, ezzel az 1878-tól 1884-ig bevezetett és kezdeményezett megyei úthálózat 136,5 kilométert tesz.

Ezeket kívül a megye a baja-szabadkai vasút kiépítéséhez 100,000 frttal járult, melynek első évi részletét most fizeti. Végre folyton jókarban tartja kiépült műutait, melyeknek fenntartási költsége, a műutak szaporodtával évről-évre növekedik.

A legnagyobb rosszakarat és tudatlanság szükséges ahhoz, hogy, ilykép állván a dolgok, valaki azt kérdezze, mire fordított a közmunka és válsága a megyében?

A közbiztonságról az alispán nem mondotta soha, hogy kárunk, csak azt, hogy kielégítő — és ez igaz is. Máskép állott az, midőn a megyében világos nappal törtek be a házakba rabolni és lötték agyon az embereket. — Hja de akkor az csak szerencsétlenség volt, melyért a megye akkori vezérei nem felelhetek — most azonban, ha valakinek két lovát ellopják és azokat neki Szlavoniában vissza nem adják, ezért a megye fő- és alispánja felelősek, és ezért újra, nem tudom hányadszor, kormánypártiból ellenzékivé kell átváltozni!

Hogy a községek közrendőri teendőik teljesítésére önköltségükön közegeket tartanak, ez az 1871. évi XVIII. t. c. 22-ik §-ában körvonalozott autonómikus jogok és kötelességekhez tartozik és míg eme törvény meg nem változtatott, addig a megye a községeket e költségektől fel nem mentheti. Akarta a megye alispánja a községi rendőrség ügyét egyöntetűen szervezni, de a mi községeink autonómikus jogaira féltékenyek lévén, azok többségének határozott tiltakozásával szemben, ez irányban eredményre nem jutott.

A katonailást illetőleg Gromon volt főispán igen helyesen cselekedett midőn annak idejében az ujoncosoknál elkövetett visszaélésekről szállongó hírek alapos vagy alaptalan voltak kiderítése céljából egy rendkívüli felülvizsgálatot kért. Az eredmény a legfényesebben igazolta a hírek alaptalan, vagy legalább felette túlzott voltát, mert 3700 hadköteles közül csakis három, mond három egyénnél mondatott ki, hogy az ujoncállító bizottság határozata indokolatlan volt. Különös, hogy Gromon volt főispán ezen intézkedéseért most ép az ellenzék oly nagyon dicsérik, pedig akkor éppen jelenlegi vezérek használták fel azt Gromon ellen izgatásul. Az ellenzék egyik jelenlegi vezére ezért akkor Gromont a közgyűlésen nyíltan denunciansnak nevezte, a többi jelenlegi vezérek pedig bizalmatlanságot akartak neki szavazni, mely indítványt azonban tanácsosnak tartottak nagy bölcsen visszahúzni.

Vajon a főispán érti-e a közgazgatást, annak megítélésére mindenesetre hivatottabb egy egész megye közönsége, mint a névtelen cikkíró. Sándor Bélát Bács-Bodrogh megye közön-

sége tb. aljegyzőből, mindenkor egyhangú választás útján, fokról-fokra emelte, míg 12 évi hivataloskodás után ujja egyhangúlag alispánjává választá. Hogyha Bácsmezei közönsége nem lett volna meggyőződve, hogy Sándor Béla érti a közgazgatást, bizonyára nem emelte volna fel őt oly rövid idő alatt a megye első hivatalára őt, ki minden rokoni összeköttetés nélkül áll és ki atyjától becsületos néven kívül semmit sem örökölt.

Hogy Sándor Béla a fuzio előtt Tisza Kálmánnak nem volt embere, ez abban rejli magyarázatát, hogy ő a volt Deakpártnak egyik leglelkesebb híve volt. Hogy pedig a fuzio óta Tisza Kálmánnak és pártjának, főispáni ki neveztetése előtt is, igaz híve volt és az is marad, ha már főispán nem lesz is, ez azoknál, kik az ő politikai szereplését figyelemmel kísérték és kísérik, kétségtelen Sándor Béla, meggyőződésből és nem »kenyérkérdésből« híve Tiszának és a mint a megyében ismerik, főispán marad addig, míg a kormányhoz hozzá lesz bizalma és míg az politikai meggyőződésével egyező lesz. Sándor Béla nem fogja a kormány bizalmi állását elfoglalva tartani és ezen állásában a kormány intenciói ellen működni, hanem ha meggyőződésével ellenkezni fog ezen állás, visszafogja azt annak adni, a kitől nyerte és nem fogja bevárni, hogy visszasaadására felszólíttassék.

Hogy Sándor Béla egy alkalmasabb egyén hiánya folytán lett főispán, arra csak büszke lehet és ezen bókért a cikkírónak csak köszönettel tartozhatik. Büszke lehet rá, hogy a nagy Bácsországnak e díszes állásra azon időben ő volt a legalkalmasabb.

Az alispán tevékeny, mozgékony, talpig becsületos, hozzáférhetlen ember. Ezek oly tulajdonságok, melyek őt a megye első hivatalának viselésére teljesen érdemessé teszik. Az igaz, hogy nem az ellenzék, nem a szabadelvű párt bizalmából, hanem a megye közönségének bizalmából jutott e díszes állásra. Bácsmezeiben a tisztviselői állások betöltésénél cleddig nem a politikai pártállás, hanem az erkölcsi és szellemi kvalifikáció a mérvadó. Első ízben, igaz, hogy a vetélytárs a visszalépésre reábiratott, de az nem azért történt, mintha Schmausz Endre ellenesetben nem választott volna meg, hanem azért, hogy a megye közönsége a szűkségtelen pártszakadástól és az ennek folytáni elkeseredéstől megóvassék. Hogy pedig az akkor még nem osztatlan bizalom mily osztatlanul vált, mutatja az, hogy az általános tisztújítás alkalmával Schmausz Endre alispánnak egyhangulag választott meg.

A fő- és alispánról mondja a »P. N.« cikkírója, hogy nem képesek egy politikai pártot vezetni. De hisz nem is ezért állanak a megye élén, hogy politikai pártot vezessenek, hanem hogy az egyik kormányozzon, a másik pedig, hogy a kormányzatot ellenőrizze. Mindketten iparkodnak az adminisztrációt — nem ugyan a posványból, mert ott nincs — hanem egyáltalán emelni. Ebben versenyez, de nem írgykekedik, egymással a két férfiú.

Az alispán mindig igaz híve volt a szabadelvű pártnak képviselő korában is, alispániságának ideje alatt is. Ő az adminisztrációban és a társadalmi életben nem pártoskodik; eddig az ellenzéki férfakkal is iparkodott fenntartani a barátságot, de hogy ők ebből bizonyos következtetéseket véltek levonhatni politikai szereplésére nézve — erről ő nem tehet. Ezen barátairól, a tapasztaltak után, bizvást elmondhatja: »Ments meg isten barátaitól, ellenségeim ellen majd meg védem magamat!«

A mi a törvényszéki elnököt illeti, mig fivére a kernyajai kerületben mint szabadelvű párti képviselőjelölt fel nem lépett, — a legjelésebb elnök volt, kit nem is késett az ellenzék egyik helybeli vezére (ilyen nagyon sok van) minden lehető alkalommal olykép feldicsérni, hogy az érdemes férfiú már restelte is. Most egyszerre tehetetlenné vált. Tán éppen az a baj, hogy nagyon sokat olyat tett és pedig sikeresen, mivel némely ügyetlen ügyvédnek, vagy azok párjának cirkulusait turbálta.

A mi a szabadelvű párt képviselőjelöltségeit illeti, bizony azért kár, ha cikkírónak feje fáj, volt még egy pap képviselőnk is, s hogy az most nem jelöltetik, azt is csak önmagának tulajdoníthatja.

A szabadelvű párt helyi nagy embereit jó hogy gúnyolja a cikkíró — mert, ha dicsérné, az már a pártra nézve egy kis baj volna. El-lenség dicsérete bajos dolog!

Végül figyelmeztetem a cikkíró, hogy a tisztesség megengedi, sőt vannak esetek, midőn meg is követeli azt, ha valakit dicsérünk vagy védünk, hogy a névtelenség leple alá rejtőzzünk, nehogy hizelgésnek vagy haszonlesés-

## Melléklet a „Bácska“ 44-ik számához.

nek vételessék; de már az minden tisztesség határán túl van, hogy vádakat a névtelenség les helyéből érdemes és tisztességes emberek ellen orozva lövöldözzünk: az előbbi esetben a névtelenség önzetlen szerénység, az utóbbiban férfiatlan gyávaság!

Ha a mérsékelt ellenzék ügyei úgy állnak, hogy már a gyáva rágalom fegyverére is szorultak, az bizony rájuk nézve nagy baj, de melyen nekünk szomorkodni okunk nincs. Mi e fegyverrel nem küzdünk. — mert megvetjük!

Egy m. bizottsági tag.

### Hírek.

**Választási mozgalmak.** A kernyai választókerület szabadalvú képviselőjelöltje Széchenyi Jenő nemesi plébános f. hó 25-én O Morovicán d. e. 11-kor tartá programbeszédét. A szép számmal egybegyűlt szabadalvú választók nevében Kunszabó Antal jegyző által az öröm hangos nyilvánulási között fogadtattott. D. u. útját Bajsára vette, hol a fényes fogadtatás valóban várakozáson felüli volt. A határnál nagyszámú kocsisor és lovas banderium Szilvási jegyzővel élén, fogadta őt; mely után a nép lelkes éljenzései s a tarackok ünnepélyes dörgései között vonult be. A községhen Keszler Mátyás r. k. lelkész eleven színekben és szép gondolatokban gazdag beszéddel fogadta, mely után következett a számtalan éljenzések és tarackdurrogásokkal félbeszakított hatásos programbeszéd. Az általános lelkesedés valóban mindenkit meglepett.

**Bacs-Almas,** május 26. Dr. Kanyurszky György, budapesti egyetemi tanár, a bacs-almási kerület szabadalvú párti képviselőjelöltje vasárnap, f. hó 25-én folytatta körutját. Ez alkalommal öt községet érintve, biztositá a diadalt. Leírhatlan az a lelkesedés, melylyel Kanyurszkyt minden egyes község fogadta. A kerület központjában Almáson 24-én szombaton este a legtekintélyesebb szavazó polgárok közül mintegy 150-n értekezletre jöven össze, elhatározták, hogy a legnagyobb összetartással fogják támogatni jelöltünket, ki másnap reggel 8 órakor a másodikor összesereglett összes választók előtt fejté ki politikai elveit. Még a legellenzékibbnek tartott Mélykut községe is beláthatatlan kocsisorral, 75 lovasból álló banderiummal, zeneszóval várta a határnál, hol a község orvosa magas beszéddel tolmácsolta a nyolcezer lakosú nagy község bizalmát. A főtéren ezernyi néptömeg, úgy pártunkbeli, mint ellenzéki összes választók előtt, a község érdeműs ősz jegyzője üdvözölte jelöltünket, ki is a választók feszült figyelmé között egy óránál tovább tartó programbeszédjét oly lelkesítő hatással adta elő, hogy még az ellenzéki pártvezérek is, kik eleinte folytonosan ellenvető közbekiáltásokkal, interpellációkkal szakították félbe szónoklatát, a beszéd végzetével kalapot emelve felkiáltottak: Isten éltesse ezt az urat! E meglepő fordulatra az ellenpárt legnagyobb része meghódolt s szünni nem akaró éljenzéssel biztositá jelöltünket bizalmáról. Mélykutról tovább menve hasonló eredményt vívtunk ki, habár egyelőre csak kisebb mértékben az előbb csaknem teljesen ellenzéki Tataháza, úgy, hogy most pártunk itt is többségre vergődött. A többi községekben nem kelle hódítanunk, ezek szívvel-lelékkel, teljes odaadással fogadtak. Felső-Szt. Iván és Csávoly összes választó polgárai tüntetéses-rü fogadtatásban részesítették Kanyurszkyt. Már az első utban meggyőződünk, hogy egy szervezett, nagy többséget kitévő párt bizalma központsul Kanyurszkyban; mert már akkor híre járt, hogy az ellenzéki jelölt, Olay Lajos, ki látván a szabadalvú-párt óriási részvétét saját pártjának csüggedését, értekezletre híván főbb embereit, a jelöltségtől visszalépett. Visszalépése a második ut után köztudomású lett. Az ellenzékiek megmaradt töredéke új jelöltről gondoskodik, de a személy megválasztásában már is három részre oszolt. A mi jelöltünk pünkösdi hétfőjén fogja a nagy kiterjedésű kerületben harmadik körutját megtenni.

**Bezdánban** a szabadalvú párt május hó 18-án tartotta szervezkedését a nagyvendéglő helyiségeit zsufolásig megtöltött választó polgárok jelenlétében. Mindenekelőtt e hó 11-én egy szűkebb körű tanácskozásból a pártügy vezetésére megválasztott ideiglenes tisztviselőség véglegesítettén, annak elnöke, Mészner István plébános, intéztek a polgárokhöz egy, minden tekintetben úgy alakilag, mint tárgyilag értékes beszédet. A párt elnöke ajánlatára azután a képviselőjelöltségben a választók a kerületi szabadalvú párt megállapodását, s ekként dr. Matlekovics Sándor keresk. min. államtitkár fellépését lelkes éljenzés között elfogadták. A „Bácska“ t. olvasói bezdánai választási mozgalmakról utóbbi napokban többféle hírt hallhattak; e sok hír között meggyékben — mint unikum — minden esetre a denevér módjára sötétben szervezkedett, de már boldogult „antiszemita-féle párt“ válhatott kissé hangzatosabb. Legtöbb hírt nyerhetett azonban a közönség a „Zombor és V.“ útján, melynek majd minden számában olvashattunk az utóbbi napokban Bezdánból új és új dolgokat. Nem tudjuk e politikai mennyit profitirozhat az ily kacsa hírekkel, azt azonban az önzertes közönség méltán megkívánja, hogy oly lapnál, hol a szellemi közlemények még külön ellenőrző bizottság által is felülbíráltatnak; hol a program a tiszta igazság, őszinteség, nyílt valóság hangzatos szavaival akarja a megrogált bacska közvéleményt javítani: ily lapról minden esetre megvárható, hogy közleményei a tiszta igazságon alapuljanak s legalább levelezői megbízható emberekből álljanak, s valóban hírekkel ne demoralizáljanak. Már pedig a „Z. és V.“-ének Bezdánból hozott eddigi hírei annyira alaptalan s rossz akarató állítások, hogy mi, ha kell, az érdekelt szerkesztőségnek diploma alakjában állítjuk ki s hitelesítjük eme, különben figyelemre se méltó, a szabadalvúpárt szervezkedésére

vonatkozó valótlán hírek cáfolatát. Nem akarunk a „Z. és V.“ bezdánai levelezőjével egyáltalán semmiféle hírlapi diskusszióba állani, a fentieket is inkább a szerkesztőségnek figyelmeztető tájékoztására irtuk, mert erő: a hitünk, hogy a ki nyíltan, önmagával ellenkezésbe jövő, alapítalan, személyeskedő híreket mer közzélni, mint azt a „Z. és V.“ 59. száma köztiszteletű Hegyessy Ferenc gyógyszerész ur nevével összefüggésbe hozott, melynek minden egyes passzusa hazugság; ha oly komoly párttal vagyunk szemben, kik politikai dologból személyeskedő helyi híreket kovácsolnak, melynek már is egyes főzbecsülést érdemlő jobbjaink illetlen megszólásoknak lettek kitéve; úgy ismételtük: okunk van hinni, hogy az ily level-zóvel lesz alkalmunk komolyabban is beszélgetni. Mi a különböző politikai meggyőződéseket tiszteljük, az olos, ésszerű alapon nyugodt meggyőződöttest sem rosszaljuk, tisztességes eszközökkel. Nálunk azonban a szabadelvűpárt „sakterpárt“, egyes hívei ezen elvnek „zsidóvédők“ s e tekintetben, kissé pirulunk nyilvánosságra hozni, egyének már nyílt megszólásnak lettek kitéve, „mint a közakarát s a közép ellenségei.“ És a nép eltévedt elemeinek ezen túlzását egy oly lap szítja, mely indulásának létjogát az akkor nem is létezett antiszemizmus elleni harcból merítette; pedig a menyinyben van nálunk ezen boszorkánytűsők, annak magvait, ő a szemita hintette el. No már az ilyen érvek nem érvek; az ilyen állítás nem okos ember szájába való s oly csunya kortes hang, mely minden komoly gondolkodásút méltán feljogosít a választásokkal járó hazafias befolyás ellenkező elbírálására. A ki megtudja fontolni a szabad választással gyakorolható nemzeti eslekménynek a komolyabb időkre számított nagy horderejét; a ki tudja, hogy a képviselő választás nemzeti ügy, melynek mely belátással kell számolnia a viszonyokkal, a multtal s jövővel: az bizonyosan nem fog járszani a néppel; nem ámitja elérhetlen ígéretekkel, nem lájtja fel vallási érdelet, s nem fog egyes befolyásos, közbecsülést érdemlő polgárokat alaptalan hazugságokkal a minden kongó hír után élénk fellegással bíró közép előtt gúnytárggyá tenni, csupa önérdékből, népszerű-ég hajhászatból egy kis pünkösdi királyságért. A ki a népek igazi barátja, az nem ezen a téren, s nem ily eszközökkel keresi annak anyagi és erkölcsi elnyét, mert az ellenzéknek amúgy is vannak sokat mondó frázisai, mikkel nagyon könnyű a létért való küzdelem napjaiban a kedélyeket felizgatni. Igérni sokat, nagyot, szépet, mérsékelt cím alatt ámitani könnyű; de biztosítjuk választóinkat, hogy az ily követ aztán három év múlva hozzájuk sem jön többé beszámolni; amint némely bacska „mérsékelt“ követ jónak látta a mostani választás alkalmával kerületét beszámolás nélkül hagyva, másutt „agatászni“.

**Beküldetett.** Nemes-Militicsen május 25-én tartá reggeli 7 órakor Németh Albert a kernyai kerület függetlenségi képviselőjelöltje programbeszédét. Beszédén a lehangoltság, kedvtelenség azonnal szembeötöl volt, mi nem is csodálatos, ha tekintetbe vesszük, hogy Nemes-Militicsen morovicai, pacseri stb. mintegy 5 községből konglomerált választó közönség előtt tartá beszédét, kiknek fülig poros külseje azonnal elárulá, hogy ezek indigenak. Langyos hőmérsékű szónoklat megvártott e kínos felfedezés azon leverő hatása, hogy bizony kár volt, egy néhány személyes gyűlölettel vezetett férfi felkerését készpénz gyantán venni, mert ennek eredménye mégis csak keserű csalódás lesz. A nemetajkú trombitások kétrendbeli kara fújva csinálta a magyar 48-as lelkesedést. Volt lovas banderium is, de ezeknek nagyobb része tanköteles fiúcska volt. — Hírlik, hogy a többi községekben sem talált melegebb fogadtatásra — Egyáltalában a nemes-militicsiek minden tüntetéstől tartózkodó higgadt magatartása dicéretet érdemel.

**Bajára** május 25-én reggel érkezett Helty Ignác Irányi Dániel kíséretében. Sokan fogadták ezek közt azonban választók igen csekély számmal voltak. Helty programját 11 órakor a főtéren mondta el, miután előbb Irányi szónokolt. A szabadalvúpárt, melynek jelöltje köré az összes intelligencia mint egy ember sorakozik, oly erős, hogy Heltynek győzelemre semmi kilátása nincsen.

**Lapszemle** Érdekes nyilatkozatot tesz közzé a „Nemzet“ május 28-iki számában dr. Almásy Péter, Borsitzky Kálmán, Válints János, Kovács János, melyben az ottani függetlenségi párt nevében kijelenti, hogy ott a f. hó 22-én gróf Apponyi Albert meghusult beszámolójakor a zavarokat maguk az ő emberei és kortesei, az elüljárók csinálták. A „mérsékelt“ címek ezen új diadala újjal mutatathat minden hazafi előtt arra, hogy az ő mérsékletük mily téren miben nyilatkozik.

**A megyei központi választmány** f. hó 28-iki ülésében mindenekelőtt a tagok esküdtek, azután felolvastatván az új országgyűlés összehívására vonatkozó iratok, elnököl alispánnak indítványára a megzavart megyei csendelőbbi kívánatosa visszatérte tekintettel, a választások napjál megveszerte június 13-ika tüzetik ki. Ezután kimondatott, hogy minden kerületben két szavazatszedő bizottság legyen, mert 1500-nál jóval nagyobb a szavazók száma.

**A zombor vidéki róm. kath. tanítóegylet** június 5-én nagygyűlést fogja tartani Zomborban a belvárosi I. leányosztály termében, melyen a tanügybarátok szívesen láttatnak. Napi rend: 1. 9 órakor sz. mise a plebánia-templomban. 2. 9 és fél órakor rövid ima után a gyűlés megnyitása 3. Elnöki jelentés a választmány évi működéséről. 4. Pénztárnoki jelentés. 5. Könyvtárnoki jelentés 6. A kitűzött tételek felolvasása és megvitatása: a) Fehér Mihály bajmoki tanító az iskola és a közegészségügyről, b) Jauch Ferenc zombori tanító az olvasókönyvekről, c) Kanyó Berta sztanisicsi tanítónő az ismételő iskola olvasókönyvéről, d) Kuszik Emilia zombori tanítónő a törtek tanításáról a népiskolában, e) Vidákovich Antal nemesmiliticsi

tanító a természetrajz tanításának anyaga és módszeréről a népiskolában — fognak felolvasni. 7. Lukits Béla zombori tanító az országos kath. tanító-alapról fog szólni. 8. Koncsek János csonoplyai kántortanító referál a II. országos tanítógyűlésről. 9. A választmány kiegészítése. 10. Indítványok. 11. A gyűlés befejezése imával. — Pálch János egyleti elnök, Czinkler Gyula egyleti jegyző

**Allami ösztöndíj.** A magas m. kir. pénzügyminiszterium Spinner Györgyöt, Spinner János Cserevén lakó s megveszerte ismert iparosnak fiát, ki ez idő szerint a selmeci állami bányakadémia III-ad éves hallgatója, szorgalma elismerésül, 300 frtos állami ösztöndíjban részesítette.

**Földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszter** 1885 sz. Valamennyi törvényhatóságoknak. A törvényhatóságok ezen miniszterium által több ízben figyelmeztettek s utasítottak a földekben, de leginkább a legelőknél károsan tényező „szerb tövis“ (xantium spinosum) erélyes kiirtására. Ismételtlen meghagyott ez az 1863. évi 8045 sz. az 1871 évi 2658 sz. és 1872 évi 6420 sz. rendeletekkel. Tapasztaltatván, hogy az elrendelt irtás az utóbbi időben sok helyütt elhanyagoltatik s így a nevezett káros növény elszaporodásával a földekben folytonosan jelentékeny károkat okoz s ez által nagy terjedelmű legelő hasznavehetlenné válik, szükségesnek találtam a törvényhatóság figyelmét az idézett rendeletekre újból felhívni és azok értelmében ismételtlen szigoruan köteleseggé teszem, hogy a nevezett káros növény gyökeres kiirtatása iránt erélyesen intézkedjék. Az irtás módozatai több ízben közöltetvén a törvényhatósággal, azokat ez alkalommal ismételtlen fölöslegesnek tartom, csak azt kívánom — mint első fontosságú körülményt, ezuttal is hangsúlyozni, hogy az irtás csak akkor lesz véglegesen sikeres, ha az lehetőleg még a növény virágzási idejében, minden esetre azonban annak magba menetele előtt kivétel nélkül mindenütt egyszerre s kellő pontossággal hajtatik végre. Budapest, 1884. május hó 3-án. Széchenyi s. k.

**Nyei János** szintársulata Palánkan bérletet hirdet.

**A palánkai járásbíró-ágnál** aljegyzői állomásra pályázat van hirdetve.

**Bukinba** póstamestert keresnek.  
**Hymen.** Bényei Zsigmond, m. kir. államvasuti mérnök ki pár év előtt az újvidéki folyam mérnöki hivatalnál volt alkalmazva, eljegyezte Fogel Czéza kisasszonyt Léván.

**Milassevics Márton** bajai kir. közjegyző a bajai főgymnázium számára 500 forintos ösztöndíj-alapítványt tett. Az alapítvány „Milassevics Márton-féle ösztöndíj“ címen a bajai főgymnáziumi tanári kar, illetőleg az igazgatóság által fog kezelteni.

**Hymen Blüh Benő,** helybeli adótitst, f. hó 28-án eljegyezte a kedves Schön Fánika kisasszonyt.

**Trombitás Ignac** helybéli állami állatorvossá Traub József nevezetett ki végleges minőségben.

**Ma a jószágigazgatóság** helyiségeben d. e. 9 órakor több kincstári uradalmi épület árlejtés útján javítás végett vállalkozóknak ki fog adatni.

**Karvazy Domonkos,** megyei árvaszéki ügyész, megrogált egészségének helyreállítása végett Gleichenbergbe utazott.

**Hetfői országos vásárunk,** az iparosok általános panasza szerint, nem valami kitünően sikerült.

**Me gyénk** építő iparosainak figyelmébe. Zombor szab. kir. városában építendő állami főgymnasium építéséhez szükséges föld- és kőmives, kőfaragó, ács, bádogos, cserepes, szobrász, asztalos, lakatos, vastárgyak, mázólo, üveges, szobafestő és fűtési munkák készítésére nézve, a következő feltételek mellett ezennel nyilvános árlejtés hirdettetik. 1. Az árlejtésben résztvehetnek mindazon szakértő iparosok, kik üzletük folytathatására hatóságai engedéllyel bírnak. 2. Ajánlatot lehet tenni vagy az összes munkákra, vagy pedig egyenkint külön-külön. 3. A készítőnek munkákra vonatkozó előírnyzatok vállalkozók rendelkezésére bocsátatnak s kötelesek abba egyezségeiket beiktatni, s a végösszeget úgy számokkal mint betűkkel kiírni. Csak azon ajánlatok fognak figyelembe vétetni, a melyek a kiszolgáltatót eredeti iveren nyújtatnak be. 4. Távirati úton küldött ajánlatok nem vétetnek figyelembe. 5. Az 50 kros bélyeggel ellátott és lepecsételt ajánlatok legkésőbb 1884 évi június hó 4-én déli 12 óráig nyújtandók be a vallás- és közoktatásügyi m. királyi miniszterium segédhivatali igazgatóságánál. Később érkezett ajánlatok nem vétetnek figyelembe. 6. A beadott ajánlatok a vallás- és közoktatásügyi magy. kir. miniszterium központi építési bizottsága által 1884. évi június 5-én déli 11 órakor nyilvánosan fognak felbontatni. 7. Tartoznak ajánlattevő vállalkozók az általános vállalati feltételek 5. §-ában meg szabott bánatpénzt az ott körülírt módzatok és kikötések figyelembevétele mellett, a fentemlített miniszterium segédhivatali igazgatóságánál az ajánlat benyújtása előtt letenni, s az erről szóló nyugtát az ajánlathoz csatolni. 8. Fenntartja magának a miniszterium azon jogot, hogy ajánlattevő vállalkozók közül, a juttányosság szem előtt tartása mellett azt a vállalkozót bizza meg a munkák végrehajtásával, ki a jó és helyesen készített munkák teljesítése iránt már eleve legtöbb biztosítékot nyújtani képes. 9. A fentemlített munkákra vonatkozó általános és különleges vállalati feltételek és tervek Zomborban az áll. építészeti hivatalnál, Budapestben pedig Hauszmann Alajos műegyetemi tanárnál tekinthetők meg, s a nevezett építészeti hivatal illetőleg műegyetemi tanár által fognak a jelentkező vállalkozóknak az ajánlati minták és munkakivonatok is kiszolgáltatni. Budapest, 1884. évi május hó 13-án.

**Elmés ötlet.** Valaki a város tulajdonát képező parkban egyik hernyóktól egészen behálózott fára ráragasztott egy példányt azon drakói rendeletből, melyen a kapitányság taxative felsorolja, hogy ki mennyivel büntetetik, ha nem irtogatja a hernyót kertjében.

Galambos Ferenc, veprováci tanítót május 20-án nagyszámú bánatos közönség kísérte örök nyughelyére. Junius 1-én egyházközségi ülés lesz.

Beküldetett. Igaz, hogy szokás, de nézetem szerint, nagyon rossz szokás városunkban az, hogy vásár napján sem az elemi iskolák, sem az óvoda nem tart tanítást. Az én polgári eszem járása szerint jobban volna érthető, hogy ha soha nincs is óvoda és elemi iskola, hát legyen legalább vásár napján, midőn az üzlet legtöbb szűlőt kivon a családi körből és midőn a gyermekekre nézve a kisebb felügyelet és nagyobb veszély folytán kétszeres a gondviselés nélküli kockázat. Ajánlom e panaszt a tisztelt római kath. iskolaszék figyelmébe. Egy szülő

Veprovácón egy jókarban levő átjátszott zongora jutányos áron eladó. Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál Haasz Ferenc, otthelyi néptanító.

## Rendkívüli megyei közgyűlés

— május 27-én. —

Főispán ur  $\frac{3}{4}$  10-kor megnyitván az ülést, napirend előtt fájdalommal jelenti, hogy Ferdinánd császár és király felséges neje, Mária Anna, jobblétre szenderült. Reméli, hogy a megye közönségének osztatlan érzelmeit tolmácsolja, midőn indítványozza, hogy híven azon megyénkben öröklő részvéthez, melyet a királyi háznak gyászra íránt mindenkor éreztünk, a nagy csapás alkalmából részvétiratilag fejeztessék ki a legmagasabb trón zsámolyánál a mi sziveinket is eltöltő fájdalom.

1) A jövő országgyűlésre szóló kegyelmes királyi meghívó levél meghirdetése. Fölállással, hódolatos tudomásul vétetett s a levéltárba elhelyeztetni rendeltetett.

2) A m. kir. belügyminiszteriumnak intézvénnyé a megyei személyzetnek fizetési előlegben való részéítése körül követendő eljárásról szóló szabályrendelet jóváhagyása tárgyában. Tudomásul vétetik.

3) Magy. kir. belügyminiszteri rendelet a megyei tisztviselő-, segéd- és kezelő személyzet hatóság- és munkaköre iránt alkotott szabályrendelet módosítása iránt. Tudomásul vétetik azon megjegyzéssel, hogy a megye nagysága miatt az alispán évenként minden faluba el nem mehet; továbbá hogy a tisztviselőknek fizetéseik szerény voltára tekintettel, ne tiltassék el a magán ügyvédeskedés. Végül, hogy az alispán ne két, hanem négy hétre adhasson szabadságot. Ez értelemben fog a fölterjesztés intézteni.

4) M. kir. belügyminiszteri intézvény, a megyének járások szerinti beosztásáról, valamint a tiszt-, segéd-, kezelő- és szolgazemélyzet számának és illetményeinek megállapításáról alkotott szabályrendelet jóváhagyása tárgyában. Tudomásul vétetik.

5) Bács község által egy iskola építése tárgyában hozott határozatnak törvényhatóságilag leendő jóváhagyása. Jóváhagyatik.

6) Ó-Szapár községnek a m. kir. kincstárval 2543 illetve 2550 holdnyi földbirtok megvétele iránt kötött adásvevési szerződésnek jóváhagyása és a vételár lefizetésére szükséges kölcsön felvételének engedélyezése. A szerződés jóváhagyatik, s a pesti hazai takarékpénztárból 40  $\frac{1}{2}$  év alatt 6  $\frac{1}{4}$  %-al törlesztendő 780,000 ft kölcsön felvétele engedélyeztetik úgy, hogy az évi törlesztési részlet a földek haszonbéréből, esetleg azontúl közadóból fedeztessék. Azon községi határozat ellenben, hogy ezen földekből 500 hold, mely a csatornán túl fekszik, eladásra, nem engedélyeztetik azért, mert most bérbe levén adva, eladás esetén a községre nézve hátrányos lehetne.

7) Sándor községében a jegyzői lak felépítése tárgyában hozott községi határozat ellen benyújtott felelkezés. Mint alaptalan, elűtetik s a 4760 ft-tal előirányzott épület engedélyeztetik, annál inkább, mert e célra a községnek a szabadkai takarékpénztárban készpénze is van.

Elnökölő főispán megköszönvén a részvételt, a közgyűlést bezárja.

Hódságh, 1884. május hó 26.

Dr. Vojnits István körüti a hódsági választókerületben.

Fényes és lelkesült volt a fogadtatás, mellyel a hódsági választókerület összes községei, a szabadelvű párt képviselőjelöltjét, dr. Vojnits Istvánt, körüti alkalmával fogadták. Körüti mult vasárnap a kerület székhelyén Hódsághon kezdette meg. A község határszélén ötven előkelő választó polgárok által álló küldöttség várta és midőn fogata a láthatáron feltűnt, hatalmas éljen rezgette át a léget. A szünni nem akaró éljenzés lecsillapodván, Hódságh közönsége nevében Osztormayer József esperes-plébános üdvözölte, kifejezést adva ama őszinte ragaszkodás és bizalomnak, mellyel községünk jelöltünk személye iránt viseltetik, kérve a Mindenható, hogy őt sokáig éltesse, hogy szeretett hazánknak hasznos szolgálatokat tehesen. A jelölt válaszára, melyben meleg köszönetét nyilvánítja a lelkes fogadtatásért, újra és újra felhangzott az éljenzés és a számos kocsiból álló menet fényes bandérium előlavlása mellett a község felé indult.

A község zászlódíszbe öltözött. Az utcákon sűrű csoportokban állott a nép, az ablakok telve voltak

nézőkkel és Vojnits fogata a nép tüntető és lelkes örömnívánításai között vonult idős Trischler Ferenc birtokos, a szabadelvű párt elnökének házához, hol a helybeli lövész-egylet tagjai ünnepi díszben sorakozva állottak, közeledtére sortűzet adtak, mire a mozsarak durrogása felett, és felhangzott a Rákóczy-induló és a nép lelkes éljenzése.

Majd a helybeli szabadelvű párt küldöttsége, illetve az összes választó polgárok jelentek meg a jelölt szállásán és meghívták programbeszédének elmondására.

A község háza előtti téren ekkor már ember-ember hátán tolongott s midőn jelöltünk a terasszon megjelent, lelkes éljen riadalom hangzott fel, s a közönség tömör falként sorakozott szeretett jelöltünk személye körül. A választók nevében ifj. Trischler Ferenc birtokos üdvözölte, felkérve őt programbeszédének megtartására.

Messze hangzó, érces hangon, szónoki hévvel, mondott a jelölt köszönetet a bizalomért, mellyel őt polgártársai kitüntették, midőn neki a képviselőjelöltséget felajánlották, majd áttérve politikai álláspontjának fejtegetésére, vázolta a kormány működését, különösen kiemelve a pénzügyi, közlekedési, kulturális politikát, melynek eredménye az, hogy a magyar állam megerősödve bizton nézhet a jövőbe. Kiterjeszkedett a szabadelvű párt törekvéseinek minden ágára, vázolta a beruházási politikát is, mely megköveteli millióit, s melyeket megtagadunk fejlődésünk és haladásunk rovására nem szabad, legkevésbé akkor, a midőn e kiadások a higgadt, tiszta kézzel vezérelt takarékoság és számítás alapján történnek. Szóllott forgalmi eszközeink kifejlesztéséről, — országunk vagyonsodásának főalapjáról — mezőgazdaságunk és állattenyésztésünk emelkedéséről, melyet a kormány minden ágában elősegített és nagyszerű lendületet adott. Felemlíté Bosznia okkupációját is, mely az ellenzék részéről annyira megtámadtatik s kitünteté, hogy e harc csupán a magyar főlényért vívatott és ezzel meg akartuk mutatni, hogy keleten nem történhetik semmi az osztrák-magyar birodalom akarata ellenére; kijelenté hogy híve a szabadelvű pártnak, mely a nemzeti lét nagy feladatait lépésről-lépésre kockáztatás nélkül, de egyúttal hátrálás nélkül is valószínű meg, mely minden ízében és törekvésében magyar.

Kijelenté, hogy kerületünk érdekeit, amennyiben az állam érdekeivel összeütközésbe nem jönnek, mindenkor első sorban fogja szem előtt tartani időt és fáradságot nem kímélve és mindig kötelességének ismerendő a kerület érdekében személyét a választók rendelkezésére bocsátani.

A szónoki hévvel előadott tartalmas beszédet a legnagyobb figyelem és rokonszenvvel hallgatták végig, többszöri tetszésnyilvánításokkal szakították félbe és midőn befejezte, az éljenzés alig akart véget érni.

Este a jelölt tiszteletére a polgári kaszinó-egylet díszvacsorát rendezett, melyen a helybeli választóközönség színe-java vett részt, száma mintegy százhuszan, melyen számos felköszöntő mondatot ama refrainnel „éljen Vojnits István képviselőnk!”

Térszűke miatt nem terjeszkedhetünk ki a kerület többi községeiben történt fogadtatás és ünnepélyességek leírására; csak felemlítjük, hogy megjelenése minden községben egyaránt valódi ünnepet teremtett, Rác-Militics, Déronya, Karavukova, Bogojeva, Bresztovác, Veprovác, Cservenka, Lality, Keresztur, Parabut és Filipova vetélkedett egymással a fogadtatás minél fényesebbé tételére s ragaszkodásuk és bizalmuk a jelölt személye iránt mindenütt impozáns módon nyilvánult és hacsak megközelítőleg részletesen akarnók leírni, e lap hasábjait egészen megtöltöhetnők.

A jelölt egyhangú megválasztása iránt, tekintve a minden községben jelenvolt választóközönség számárányát, annak lelkesedését és általában a hódsági választókerület közhangulatát semmi kétség sem foghat fenn, hisz

Ezt kiáltja szánk és szívünk:

Vojnits István a követünk.

Éljen sokáig!!!

Don Carlos.

## Hirdetmény.

Az országgyűlési választásokról szóló 1874. évi XXXIII. t. c. 62. §-sa értelmében Bács-Bodrogh megye központi választmánya által ezenel közhírre tétetik, hogy Bács-Bodrogh megyének mind a tizenegy választókerületében az országgyűlési képviselők választása 1884. évi junius hó 13-ik napján, az illető kerület választási székhelyén fog megtartatni.

A képviselő-választás vezérletére Bács-Bodrogh megye központi választmánya által a II. választókerületbe az idézett törvény 59. és 61. §§-ai alapján a következő küldöttségek küldetnek ki és az ezen választókerületbeli községek egyszersmind szavazási sorrend tekintetében is, az illető küldöttségekhez következőkép osztatnak, u. m.:

### I. Az almási választókerületbe:

A választási és egyszersmind I-ső szavazatszedő küldöttségi

Elnök:

Karácson Gyula.

Jegyző:

Szűts Lajos.

Az I-ső szavazatszedő küldöttséghez beosztott községek és azok szavazási sorrendje:

1. Almás.
2. Kisszállás.
3. Mateovics.
4. Bikity.
5. Mélykút.
6. Tataháza.
7. Borsód.

A II. szavazatszedő küldöttségi és egyszersmind helyettes választási

Elnök:

Boromissza Tibor.

Jegyző:

Nagel Nándor.

A II. szavazatszedő küldöttséghez beosztott községek és azok szavazási sorrendje:

1. Csávoló.
2. Felső Szt.-Iván.
3. Kunbaja.
4. Rém.
5. Madaras.
6. Jankovác.

A választási küldöttség

Helyettes elnökei:

Millássevics Antal.

Nagy Samu.

Helyettes jegyzői:

Kuts Ádám.

Hirman Miklós.

### II. A rigyicai választókerületbe:

A választási és egyszersmind I-ső szavazatszedő küldöttségi

Elnök:

Ifj. Szalay Károly.

Jegyző:

Rehák Nándor.

Az I-ső szavazatszedő küldöttséghez beosztott községek és azok szavazási sorrendje:

1. Rigyica.
2. Katymár.
3. Gara.
4. Krusevlya.
5. Sztanics.

A II. szavazatszedő küldöttségi és egyszersmind helyettes választási

Elnök:

Láng Márton.

Jegyző:

Schvemlein Lőrinc.

A II. szavazatszedő küldöttséghez beosztott községek és azok szavazási sorrendje:

1. Vaskút.
2. Gákova.
3. Szántova.
4. Baracska.
5. Kolluth.
6. Béregh.
7. Báthmonostor.
8. Dautova.
9. Csataalja.

A választási küldöttség

Helyettes elnökei:

Tápay Péter.

Paul József.

Helyettes jegyzői:

Égi Mór.

Pacher Béla.

### III. Az apatini választókerületbe:

A választási és egyszersmind I-ső szavazatszedő küldöttségi

Elnök:

Schmausz Endre.

Jegyző:

Gaiszt Béla.

Az I-ső szavazatszedő küldöttséghez beosztott községek és azok szavazási sorrendje:

1. Apatin.
2. Doroszló.
3. Monostorszegh.
4. Szónta.

A II-ik szavazatszedő küldöttségi és egyszersmind helyettes választási

Elnök:

Bodnár Imre.

Jegyző:

Bosnyák János.

A II. szavazatszedő küldöttséghez beosztott községek és azok szavazási sorrendje:

1. Prigl. Szt.-Iván.
2. Kupuszina.
3. Ó-Szapár.
4. Bezdán.

A választási küldöttség

Helyettes elnökei:

Ertl János.

Roheim Károly.

Helyettes jegyzői:

Brezsovsky Vazul.

Gillich Péter.

### IV. A hódsági választókerületbe:

A választási és egyszersmind I-ső szavazatszedő küldöttségi

Elnök:

Vojnits Dávid.

Jegyző:

Szalay Frigyes.

Az I-ső szavazatszedő küldöttséghez beosztott községek és azok szavazási sorrendje:

1. Hódságh.
2. Keresztur.
3. Déronya.
4. Parabut.
5. Bogojeva.

A II-ik szavazatszedő küldöttségi és egyszersmind helyettes választási

Elnök:

Id. Trischler X. Ferenc.

Jegyző:

Radoychich Endre.

A II-ik szavazatszedő küldöttséghez beosztott községek és azok szavazási sorrendje:

1. Rác-Militics.
2. Lality.
3. Filipova.
4. Karavukova.
5. Veprovác.
6. Bresztovác.
7. Cservenka.

A választási küldöttség

Helyettes elnökei:

Ostermayer József.

Schumacher Jakab.

Helyettes jegyzői:

Antity Jusztin.

Gyarmathy Ferenc.

### V. Az ujbácsi választókerületbe:

A választási és egyszersmind I-ső szavazatszedő küldöttségi

Elnök:

Korbay Károly.

Jegyző:

Dr. Molnár Károly.

Az I-ső szavazatszedő küldöttséghez beosztott községek és azok szavazási sorrendje:

1. Ujverbász.
2. Torzsa.
3. Feketehegy.
4. Ó-Verbász.
5. Kula.

A II-ik szavazatszedő küldöttségi és egyszersmind helyettes választási

Elnök:

Kovalszky Lajos.

Jegyző:  
Szauner Ferenc.  
A II-ik szavazatszedő küldöttséghez beosztott községek és azok szavazási sorrendje:  
1. Kiskér. 4. Hegyes.  
2. Kucura. 5. Topolya  
3. Szeghegy.

A választási küldöttség  
Helyettes elnökei:  
Szilády János.  
Aczady Béla.  
Helyettes jegyző:  
Tücherer Gusztáv.  
Bansits Szilárd

**VI. A kernyajai választókerületbe:**  
A választási és egyszersmind I-ső szavazatszedő küldöttségi  
Elnök:  
Mihályi János.  
Jegyző:  
Deák Andor.

Az I-ső szavazatszedő küldöttséghez beosztott községek és azok szavazási sorrendje:  
1. Kernyaja. 4. Bajmok.  
2. O Szivac. 5. Pacsér.  
3. Uj-Szivac

A II-ik szavazatszedő küldöttségi és egyszersmind helyettes választási  
Elnök:  
Poór József.  
Jegyző:  
Zsupánszky Lyubomir.

A II-ik szavazatszedő küldöttséghez beosztott községek és azok szavazási sorrendje:  
1. Nemes-Militics 3. Csoropla.  
2. Bajsa 4. O-Morovica.

A választási küldöttség  
Helyettes elnökei:  
Jovanovits Mladen.  
Schuller József.  
Helyettes jegyzői:  
Eimann Károly.  
Kovács Sándor.

**VII. Az ókanizsai választókerületbe:**  
A választási és egyszersmind I-ső szavazatszedő küldöttségi  
Elnök:  
Kafka Gyula.  
Jegyző:  
Mihályi Sándor.

Az I-ső szavazatszedő küldöttséghez beosztott községek és azok szavazási sorrendje:  
1. Ó-Kanizsa. 2. Mohol.  
A II-ik szavazatszedő küldöttségi és egyszersmind helyettes választási  
Elnök:  
Kelemen János.  
Jegyző:  
Hajdufy Károly.

A II-ik szavazatszedő küldöttséghez beosztott községek és azok szavazási sorrendje:  
1. Csantavér 3. Martonos.  
2. Ada. 4. Sándor.

A választási küldöttség  
Helyettes elnökei:  
Gajcsinovits Milos.  
Kráhl Adolf.  
Helyettes jegyzői:  
Hoós Béla.  
Petrovác Ferenc.

**VIII. Az óbecsei választókerületbe:**  
A választási és egyszersmind I-ső szavazatszedő küldöttségi  
Elnök:  
Zsótér Andor.  
Jegyző:  
Berényi Hugó.

Az I-ső szavazatszedő küldöttséghez beosztott községek és azok szavazási sorrendje:  
1. Ó-Becse. 3. Petrovoszellő.  
2. Turia. 4. Járek.

A II-ik szavazatszedő küldöttségi és egyszersmind helyettes választási  
Elnök:  
Dr. Milkó Ignác  
Jegyző:  
Zavisits István.

A II-ik szavazatszedő küldöttséghez beosztott községek és azok szavazási sorrendje:  
1. Temerin. 3. Földvár.  
2. Szenttamás.

A választási küldöttség  
Helyettes elnökei:  
Debelyacszy Izidor.  
Károlyi József.  
Helyettes jegyzői:  
Mikovits Kálmán.  
Lakatos Béla.

**IX. A kulpini választókerületbe:**  
A választási és egyszersmind I-ső szavazatszedő küldöttségi  
Elnök:  
Szász János.  
Jegyző:  
Herczeg Gyula.

Az I-ső szavazatszedő küldöttséghez beosztott községek és azok szavazási sorrendje:  
1. Kulpin. 5. Uj-Soóvé.  
2. Cséb. 6. Glozsán.  
3. Uj-Futtak. 7. Ó-Futtak.  
4. Ó-Kér.

A II-ik szavazatszedő küldöttségi és egyszersmind helyettes választási  
Elnök:  
Eigl József.  
Jegyző:  
Zsigmond Gyula.

A II-ik szavazatszedő küldöttséghez beosztott községek és azok szavazási sorrendje:  
1. Piros. 5. Bulkesz.  
2. Ó-Soóvé. 6. Kiszács.  
3. Deszpot-Szt.-Iván. 7. Petrovács.  
4. Begecs.

A választási küldöttség  
Helyettes elnökei:  
Grigorievits Péter.  
Bierbrunner Gusztáv.  
Helyettes jegyzői:  
Sigmund Göntér.  
Csupits Péter.

**X. A tovarisovai választókerületbe:**  
A választási és egyszersmind I-ső szavazatszedő küldöttségi  
Elnök:  
Mezey Károly.  
Jegyző:  
Mallin Károly.

Az I-ső szavazatszedő küldöttséghez beosztott községek és azok szavazási sorrendje:  
1. Tovariso. 5. Ó-Palánka.  
2. Gajdobra. 6. Német-Palánka.  
3. Bukin. 7. Uj-Palánka.  
4. Novoszellő.

A II-ik szavazatszedő küldöttségi és egyszersmind helyettes választási  
Elnök:  
Hipp Miklós.  
Jegyző:  
Mihályovits Mihály.

A II-ik szavazatszedő küldöttséghez beosztott községek és azok szavazási sorrendje:  
1. Bács. 6. Pivnic.  
2. Bácsujalu. 7. Paraga.  
3. Vajsza. 8. Szilbás.  
4. Bogyán. 9. Obrovác.  
5. Plávna.

A választási küldöttség  
Helyettes elnökei:  
Dr. Bernheim Samu.  
Pávlovits Izidor.  
Helyettes jegyzői:  
Payerle János.  
Fischer Nándor.

**XI. A titeli választókerületbe:**  
A választási és egyszersmind I-ső szavazatszedő küldöttségi  
Elnök:  
Pribil Ernő.  
Jegyző:  
Miklusevits Milos.

Az I-ső szavazatszedő küldöttséghez beosztott községek és azok szavazási sorrendje:  
1. Titel. 5. Kovil-Szent-Iván.  
2. Zsalya. 6. Mosorin.  
3. Káty. 7. Alsó Kovil.  
4. Vilova. 8. Felső-Kovil.

A II-ik szavazatszedő küldöttségi és egyszersmind helyettes választási  
Elnök:  
Dr. Kresztits György.  
Jegyző:  
König Gábor.

A II-ik szavazatszedő küldöttséghez beosztott községek és azok szavazási sorrendje:  
1. Gyurgyevó. 4. Goszpodince.  
2. Nádaly. 5. Lok.  
3. Gardinovec. 6. Csúrogh.

A választási küldöttség  
Helyettes elnökei:  
Jablonszky Miklós.  
Baderlitz György.  
Helyettes jegyzői:  
Kovácsévits Emil.  
Laczkovits József.

A választás a választási elnök által a választás székhelyén a fenti napon reggeli nyolc órakor fog megnyitni.

Kelt Bács-Bodrogh megye központi választmányának Zomborban 1884. évi május hó 28-án tartott üléséből.

Schmausz Endre s. k.,  
altábornagy, mint a központi választmány elnöke.

Hauke Imre s. k.,  
altábornagy, mint a központi választmány jegyzője.

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.  
Laptulajdonos és kiadó: Bittermann Nándor.

**KRONDORFI**  
Savanyu-Kürt  
**STEFANIA**  
Koronaherezagnó forrás.  
Triezt 1882 arany érem.

**FALCIONE GUSZTÁV**  
Főraktár:  
20-11 fűszerkereskedésben Zomborban.

**MATTONI**  
**BUDAI KIRÁLY-**  
**KESERÜVIZE**  
orvosi tekintélyektől legjobban ajánlva  
kapható minden gyógyszerár és ásványvízkereskedésben.  
**MATTONI és WILLE BUDAPEST.**

**HIRDETÉSEK.**

1635. szám  
telek. 1883. **Árverési hirdetmény.**

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Pfeil János és neje Muhl Borbála önkéntes árverési ügyében Lippert Ferenc érdekelte kérelme folytán Fleischer József árverési vevő ellen az ezáltal megvett a zombori kir. törvényszék területén lévő Csonoplya községben fekvő, a csonoplyai 1150. sz. tjkben foglalt A. I. 440 hr. 401 ö. i. sz. ház és beltelekre a visszárverést 698 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1884-ik évi július hó 21-ik napján délelőtti 9 órakor Csonoplya község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10% át vagyis 69 frt 80 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.  
Kelt Zomborban, 1884. évi április hó 10-ik napján.  
A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

1563. sz.  
kig. 1884. **Pályázat.**

Bács-Bodrogh vármegye almási szolgabírói járáshoz tartozó B. Madaras községében lelkészönés folytán megüresedett község orvosi állomásra ezennel pályázat hirdetetik. — Ezen állomás ez évi június hó 9-én d. e. 10 órakor B. Madarason a község házában megtartandó választás útján fog betölteni.

Az állomással egybekötött javadalmasítás következő:  
1. Évi készpénz fizetés 400 frt.  
2. Látogatási díj 20 kr.

A pályázók felhívtnak, hogy az 1876. évi XIV. t. c. 143. §-a értelmében felszerelt folyamodványaikat, ez évi június hó 7-ik napjáig bezárólag alólírothoz beküldjék.

Megjegyeztetik, hogy a község közvetlen közelében fekvő Madarasz pusztá uradalmi birtok cselédsége gyógykezelésért, az uradalom által a községi orvosnak eddig külön 100 frtnyi évi díj fizettetett; — és így a rendes fizetésen felül erre, úgy kézi gyógytár tartásának engedélyezésére is, a megválasztandó orvosnak kilátása lehet.  
Almás, 1884 május hó 9-én.  
3-2 **Deák Zsigmond.**

**Nincs többé fogfájás!**  
**DOM MAGUELONNE** főnök a tisztelendő benediktinusoknál **Soulacban** (Gironde)  
**FOG-SZERE**  
használatá által.  
Két arany érem, Bruxelles 1883. a legmagasabb kitüntetés. — Főttálálva 1873. Boussard Pierre prio által.  
1 palack 1., 2. és 4 frt, por 75 kr. és 1 frt, pasta 1 frt.

Eau de Zenobie erősítő, megtartó és egyedül képes a szin visszaállítására ép úgy a hajnál, mint a szakállnál, azt hajlékonyabb teszi és növeszti, 1 palack.  
Tincture du dr. Richard, a haj eredeti színének visszaállítására, rögöni siker, 3 frt 1 palack.  
Eau de Phénix I. kitünő szer a haj színének visszanyerésére, 2 vagy 3-szori használatra minden további eljárás nélkül előtte vagy utána.  
Eau de Phénix II. ugyanazon eredm. y mint az I. sz., siker 2 nap után.  
Gouttes du dr. Thompson szakáll-festőszer, könyű használat és gyors siker.

Lotion vegetale Cephaline, jótékony a fejmossaúra egyszersmind a hajnövesztésre.  
Arnicaire toilletviz. Egyedüli szer mindenféle bőrbetegségek, kiütések, égések stb ellen.  
Parfümök, nagy választéka az ismert angol és francia illatszereknek.  
Poudre fleur de riz de Lahore, elismert legjobb rizspor, finom illattal.  
Glycerine anglaise, kitünő szer a bőrnél fagyások ellen stb.

Főgünyőség a nagyban eladásra  
**A. Seguin 3. rue Huguerie Bordeaux.**  
**Raktár Zomborban: Heindhofer Robert és Weidinger S. és Zs. uraknál.**

A bécsi 1883. évi gyógyszerészi kiállításon ezüst érmet nyert.

**A MOHAI  
ÁGNES  
FORRÁS**

hazánk egyik legszénsavdusabb  
**SAVANYUVIZE**

kitünő szolgálatot tesz főleg az emésztési zavaroknál s a gyomornak az idegrendszer bántalmain alapuló bajaiban. Általában a víz mind azon köröknél kiváló figyelmet érdemel, melyekben a szervi élet támogatása és az idegrendszer működésének fölfokozása kívánatos.

**Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.  
Fris töltésben**  
mindenkor kapható

**ÉDESKÜTY L.**  
magyar kir. udvari ásványviz-szállítónál  
**BUDAPESTEN.**

Ugyszintén minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

**1.000.000**

Kempelen Imre főhercegi nagybirtokos tulajdonát képező mohai „ÁGNES” savanyúvíz-forrás telepén 1883. november 15-én töltetett az

**egy millióodik palack Ágnes-viz**  
mely annyiban képez nevezetesebb eseményt, amennyiben ezen eset Európában az első, mely alig három évi fennállása óta képes volt savanyúvízének ennyire élénk keresletet és közkedveltséget teremteni.

Raktár Zomborban WEIDINGER S. és ZS. uraknál.

A bécsi 1883. évi kiállításon ezüst érmet nyert. — A bécsi 1883. évi országos kiállításon elismerési oklevelet nyert. — A bécsi 1880. évi országos kiállításon elismerési oklevelet nyert.

12-5

**SZÁLLITHATÓ ÉS NEM SZÁLLITHATÓ**  
szegecs rendszerű

**JÁRGÁNY CSÉPLŐGÉPEKET**



tisztító készülékkel vagy anélkül,  
ugymint 6-1

**BACKER-féle GABONA TISZTÍTÓ ROSTÁKAT**  
tartós és legkiválóbb kivitelben szállít

a **SCHLICK-féle vasöntöde és gépgyár részvény-társaság gazdasági géposztálya**  
Budapest, váci-körút 57. sz. (gyár: váci-ut 1696-1699. sz.)

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.

**IDEI TÖLTÉSŰ**  
mindennemű

**az európai összes gyógyforrásokból**  
közvetlenül megrendelt és teljes készletben levő  
természetes

**ásványvizek**

kaphatók: **FALCIONE GUSZTÁV** kereskedésében **ZOMBORBAN,**

\*—6

167. sz.  
vh. 1883.

**Arverési hirdetmény.**

Mely szerint közhírré tétetik, hogy az újvidéki kir. törvényszéknek 5240—1883 sz. elrendelő és a palánkai kir. bíróságnak 2892 p. 1883 sz. kiküldő végzésével Maldacker A. újvidéki lakos felperes részére 26 frt 20 kr. tőke és járuléka erejéig, Nikolics Simon és Mária németpalánkai lakos alperesek ellen Német-Palánkán t. é. február hó 6-ik napján, bíróság felül-foglalt 461 frtra becsült ingóságok, u. m.: szobabútor, ágynemű, lószerszám, kocsi, sertvés és sertvéstől stb. a palánkai kir. járás-bíróságnak 414 p. 1884 számú végzése folytán 1884 évi június hó 7-ik napján délelőtt 9 órakor Német-Palánkán alperesek lakásán nyilvános árverés útján azonnali készpénz fizetés mellett eladatni fognak.

Kelt Palánkán, 1884 évi május hó 25 ik napján.  
**Haba István.**  
kir. bírósági vérehajtó.

59. sz.  
vh. 1884.

**Arverési hirdetmény.**

Mely szerint közhírré tétetik, hogy az újvidéki kir. bíróságnak 2353/1884. számú elrendelő és a palánkai kir. bíróságnak 1433/1884. számú elrendelő végzésével Kohn Adolf és fia n. palánkai lakos javára 75 frt tőke s járuléka erejéig Janits Uros ó palánkai lakosnál a 895/1884. számú biztosítási jegyzőkönyv szerint Ó-Palánkán t. é. március hó 12-ik napján, bíróság lefoglalt 305 frtra becsült ingóságok, u. m.: szobabútor, kerítés és kész asztalos munkák 1884-ik évi június hó 4-ik napján d. u. 2 órakor Ó-Palánkán alperes lakásán nyilvános árverés útján azonnali készpénzfizetés mellett eladatni fognak.

Kelt Palánkán, 1884. évi május hó 25-ik napján.  
**Haba István,**  
kir. bír. vérehajtó.

**országos központi mintapince palack borainak**

**ásvány és savanyúvizeinket**

Tisztelettel  
**Weidinger S. és Zs.**

ajánlani.  
3-2

Van szerencsénk a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, miszerint a magas m. kir. kereskedelemügyi minisztérium felügyelete alatt álló elárúrási képviselést megnyertük, és ezen híres borokból nagyobb készletet tartva, bátorkodunk azokat, nemkevésebbé mindennemű ideai töltésű